

Griekse grillkaas van Berlaarse bodem

Het is niet voor iedere veehouder weggelegd om melk af te leveren aan het zuivelbedrijf van een oude schoolvriend. Koen Scheirs en Annick Coppieters doen dat wel. Twee derde van de melk van hun 120 koeien wordt verwerkt tot de grillkaas halloumi. Deze werd omgedoopt tot 'Berloumi', wat verwijst naar halloumi uit Berlare.

TEKST JUSTINE POPPE

EXTRA FOTO'S WWW.VEETEELT.NL

Er staat een melktankje op wielen voor de koeienstal van Annick Coppieters (56) en Koen Scheirs (52). Het zal zo'n tweeduizend liter groot zijn en wordt getrokken door een bestelwagen. 'Ze hebben zeker wat melk tekort in De Zuivelarij', zegt Scheirs als hij er langs loopt. 'Normaal komt de vrachtauto langs.' De Zuivelarij is geen zuivelorganisatie zoals Milcobel of FrieslandCampina. Nee, het is het zuivelverwerkingsbedrijfje van een oude vriend. 'David De Coster en ik zaten vroeger samen op school', vertelt de veehouder. 'Op een

gegeven moment begon hij te experimenteren met het maken van halloumi, een Griekse grillkaas die niet smelt en krokant wordt tijdens het grillen. Daarvoor had David melk nodig.'

Twee derde van de melk voor Berloumi

Het avontuur begon met wekelijks een paar jerrycans melk. Toen de vraag steeg, volgde er een mobiele tank van honderd liter aan de auto. Eerst kwam die maar een keer per week langs. Daarna werd het twee keer per

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Koen Scheirs (52) en Annick Coppieters (56)
aantal koeien	120 plus 80 stuks jongvee
productie	9.108 kg melk, 4,60% vet en 3,59% eiwit
grondgebruik	45 ha gras, 26 ha mais, 1,5 ha voederbieten, 1 ha tarwe en 7 ha grasklaver

Berlare

weidegang in theorie beperkt moeten worden. ‘Toch laten we de koeien buiten. Een koe hoort in de weide’, vindt Scheirs. ‘Koeien weiden is goed voor de diergezondheid’, voegt Coppieters toe. ‘En kaas produceren van weidemelk is ook voor het imago van De Zuivelarij mooi meegenomen.’ Dat het bedrijf weinig problemen heeft met celgetal, is gunstig voor de kaasproductie. ‘Het celgetal schommelt rond de 120.000’, weet Scheirs. In de ligboxen liggen rubbermatten met vlasleem en kalk. Natuurlijk wordt er gefokt op gehalten. ‘Op vet en eiwit fokten we trouwens al voor we met De Zuivelarij samenwerkten’, zegt Scheirs. Volgens hem is het altijd goed dat

De grondstoffen voor het rantsoen liggen in bulk opgeslagen in de loods

week, gevolgd door drie. De Berloumi, oftewel ‘halloumi uit Berlare’ werd een succes. ‘Toen David met supermarktketen Delhaize in zee ging, was het hek van de dam’, vertelt Scheirs, die voor koemelk de leverancier is van De Coster. Momenteel gaat twee derde van zijn melk naar hem toe. ‘Dat is ongeveer 15.000 liter per week’, weet Annick Coppieters. ‘Maar de hoeveelheid is afhankelijk van de vraag naar de kaas. De zomer bijvoorbeeld is een echte barbecueperiode en dan wordt er veel kaas gegrild. Dan gaat er natuurlijk meer melk naar David.’ Het andere deel van de melk gaat naar Milcobel. De samenwerking met De Coster gebeurt in wederzijds vertrouwen. ‘De melkprijs bepalen we zelf, maar die moet natuurlijk marktconform zijn’, vertelt Coppieters. ‘En we worden betrokken bij het kaasverhaal van De Zuivelarij. Ons interview over de lokaal geproduceerde melk staat te lezen op de website.’ Hoe de koeien worden behandeld heeft immers invloed op de kaas. ‘Als David merkt dat er minder kaas komt uit een liter melk, vraagt hij soms: gaan de koeien opnieuw de wei in? Met het beweiden daalt ons vetgehalte soms’, legt de veehoudster uit. De dieren produceren 9108 liter met 4,60 procent vet en 3,59 procent eiwit. Om die vetdaling te voorkomen zou

de productie en de gehalten wat stijgen. ‘We willen meer melk met goede gehalten, vertelden we de CRV-adviseur toen die laatst langskwam’, lacht de veehouder, die de paringen uitbesteedt aan SAP. ‘Daarnaast willen we voor al een complete koe. Eentje die weinig opvalt en niet al te groot is.’ Hiervoor zet hij de Delta-stieren Fast Lane, Lucardi, Endless, Borax en Powerlift in.

Weidevogelbescherming leeft in Berlare

Buiten maakt de veehouder een rondje over het bedrijf. De koeienstal bestaat uit twee delen: een deel uit 1991 en een uit 2013. De 2x5 visgraat in het oude deel maakte in 2013 plaats voor een 2x10 zeventiggradenmelksysteem in het nieuwe deel. ‘Een zeventiggradenmelksysteem hoor je niet veel’, zegt Scheirs. ‘Bij dit systeem dringen de koeien minder tijdens het binnenkomen zoals dat bij zij-aanzijmelk-installaties wel het geval is. Daarnaast houd je meer ruimte over dan bij een traditionele visgraat.’ Melken doet hij in zijn eentje. In de tussentijd doet Coppieters het andere werk, zoals ligbedden schoonmaken en kalveren voeren. Al het werk gebeurt dus met z’n tweeën. Is het echt druk, dan springen de kinderen bij. Buiten opent Koen Scheirs de poort van de stal. ‘Een minuutje’, zegt hij. ‘Ik laat de koeien even buiten.’ Via een lang kavelpad tussen zijn 20 ha huiskavel lopen ze met z’n allen richting de weide. De veehouder loopt voorop en opent de draad. Naast het kavelpad ligt een 5,5 ha groot perceel met grasklaver. Het gewas kreeg geen kunstmest. ‘Dit perceel heb ik twee keer bemest met telkens dertig ton drijfmest’, vertelt hij. ‘Maar eigenlijk is dat nog te veel. Het gras beconcurrert de klaver te veel. In principe is eenmalig veertig ton rundveedrijfmest bij de start van het bemestingsseizoen voldoende.’

Op zijn telefoon toont Scheirs de locatie van zijn boerderij. De Schelde kronkelt langs Berlare. De familie Scheirs-Coppieters woont net naast een oude meander van de Schelde in een lus die de rivier ooit afsneed. Vandaag bestaat die lus uit veenachtige natuurreservaten. ‘Onze graslanden zijn belangrijke broedplaatsen voor grutto’s en Kieviten’, zegt Scheirs, die vlak naast natuurgebied Berlare Broek woont. ‘Weidevogelbescherming leeft hier.’

Liefst niet te intensief

Dit jaar maaide hij om vier Kievitnesten heen, die hij zelf had opgespoord. Het Regionaal Landschap Schelde en Durme helpt hem met het beschermen van de gruttonesten. ‘Ik ben wel wat geïnteresseerd in agro-ecologie’, zegt Scheirs. Onlangs woonde hij een demodag agro-ecologie bij in Deinze. Daar liet hij zich inspireren door mechanische onkruidbestrijding. ‘Stiekem denk ik eraan om dat ook te doen’, geeft hij mee. ‘Op termijn gaan we met z’n allen meer die richting uit.’

Als lid van de vakgroep Melkvee van Boerenbond heeft Scheirs een sterke mening over alles wat in de sector speelt. Hij schetst zijn visie. ‘De pens van een koe tot rust brengen is belangrijk’, weet hij uit ervaring door gezondheidsproblemen bij de dieren. ‘Die rust kan je op twee manieren in de pens brengen. Of je doet dat met grondstoffen zoals draf, cichorei en pulp, of je doet dat met gras.’ Hij wijst naar zijn weides. Zijn voorkeur gaat naar dat laatste. ‘Gras is de basis voor de koe. En ik kan er mest op kwijt.’ Met de aankoop van grondstoffen kun je in principe niet-grondgebonden boeren. Maar de veehouder vraagt zich af of alle landbouwers die richting op

moeten. ‘Koop je bijvoorbeeld veel soja aan, dan importeer je nutriënten, zoals stikstof in de vorm van eiwit, naar het kleine Vlaanderen. Dat vergroot de kans op een mestoverschot.’ In zijn ogen is een gezond landbouwbedrijf grondgebonden, zodat het zich kan permitteren veel gras te zetten. Scheirs probeert gras in zijn rantsoen als basis te houden, maar koopt wel nog wat grondstoffen aan. Om de kostprijs te drukken liggen deze in bulk opgeslagen in de schuur. Momenteel voert hij zijn 110 koeien een tmr-rantsoen dat bestaat uit 3300 kilogram mais, 2000 kilogram graskuil, 550 kilogram cichoreipulp, 200 kilogram Protistar, 250 kilogram maismeel en geplette gerst en, afhankelijk van het eiwitgehalte in zijn gras, zo’n 200 à 250 kilogram soja.

Goed geboerd

Zijn anderhalve hectare voederbieten voert de veehouder in de winter op. Daarnaast verbouwt hij ook een hectare graan voor de teeltrotatie. ‘In een normaal jaar houd ik rond de 45 hectare gras en 26 hectare maisareaal aan’, geeft hij mee. ‘Maar dit jaar staat er door de nattigheid maar 16 hectare mais. Het gras in voorteelt heb ik laten staan.’ Op de niet-berijdbare percelen zaaide hij dit jaar bij uitzondering 3 hectare bloemenmengsel. Scheirs is niet de enige. In Vlaanderen werd dit jaar 285 procent meer faunamengsels ingezaaid dan vorig jaar. ‘Vanuit het GLB beloven ze daarvoor 1500 euro per hectare. Ik ben benieuwd of we die ook effectief gaan krijgen.’ Ondanks dat natte voorjaar staat de mais van de familie Scheirs er uitzonderlijk mooi bij. Scheirs knipoogt: ‘Goed geboerd.’ |

▲
Naast grilkaas
maakt De Zuivelarij
ook andere
producten